

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petivrstna (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

O glagolici.

(Iz Istre.)

Dekret kongregacije od 18. decembra pr. l. iznenadil je prijatelje in protivnike staroslovenskega jezika v bogoslužju. Prve zato, ker so pričakovali več naklonjenosti napram hrvaškemu narodu, ki se je z glagolico stoletja čvrsto držal katoliške vere; druge je presenetilo, ker se niso nadejali tako izdatne pomoči za svoje nepošteno svrhe, kakršno jim ravno daje rečen odlok. Ako bi se hotelo naredbo sv. Stolice izvesti doslovno, potem bi sploh morala ponehati glagolica v liturgiji. A kakšna zmešnjava bi nastala v tem slučaju med Hrvati, se ne more povedati. Novih Ricmanj ne bi manjkalo. Znano nam je važno mesto, kjer imajo uže pripravljen prostor za pravoslavno cerkev, ako se bode hotelo po silni nadomestiti knjigo »Slavet« v latinščino. Splošno je prepričanje, da je bila kongregacija po nepoklicanih svetovalcih in diplomatih krivo poučena, gotovo tudi siljena, kar prvotno gotovo ni nameravala narediti. Prehuda je naredba tudi v tem, da drži duhovnike glagoljaše za inferiorne od duhovnikov latinskih, ker prvi ne bi smeli maševati v neglagolskih cerkvah. Da li to odgovarja sploh razmeram — posebno pa današnjim, je zelo dvomljivo!

Hrvaški narod pričakuje sedaj rešitev te važne zadev od svojih škofov v stalni nadi, da se bode ostrina dekreta ogledala: t. j. da se bo pripoznala knjiga »Slavet« kot nastavek glagolice, kar tudi resničnim odnošajem odgovarja. V koliko se bo ta želja izpolnila, bo pokazala prihodnost. Dva škofa sta se uže oglasila s svojim komentarom — in sicer poreški in tržaški. Prvi (škof Flapp) je to pereče vprašanje razvozljal na kratko — kar z eno samo potezo peresa, Objavil je namreč v svojem diecezanskem listu, da v njegovi škofiji sploh ni nobene cerkve, ki bi imela pravo na glagolico pozivaje se na svojega prednika škofa Peteanija iz srede prošlega stoletja, koji je trdil v nekem izveštvju na gorišk. nadškofa, da uže takrat v poreški škofiji še ostankov glagolice ni bilo. Nasprotno pa je res, da se nahajajo iz tistega časa še matične knjige, pisane glagolsko. Pred par leti so še živeli ljudje, ki so pomnili še duhovnike glagoljaše; — in še danes so fare, v kojih pevci pri slovenskih sv. mašah pojejo »slava«, »vjerujem« po glagolsko, če tudi malo pokvarjeno. Škof Flapp je torej izdal strogo naredbo, da se mora uvesti povsod latinski ritual in vse druge knjige, koje rabijo pri službi božji. Ljudstvo je skrajno nezadovoljno, a ne ve se komu potežiti. Da so gospodje pri ordinariatu v Porečju samo z enim okom pogledali v znamenito knjigo dr. L. Jelića o glagolici, bi bili gotovo bolj previdni, vsaj kar se tiče pretek-

losti. Glas iz Trsta je v tem oziru nekaj dobrohotnejši, dasi je upanja prav malo tudi tukaj. Za dekanat kastavski se hoče nekako priznati pravo na glagolico, na ostale dele tržaške škofije se pa najbrže ne bo nič oziralo. In vendar so razmere glede liturgijskega jezika v glavnih potezah povsod, kjer bivajo sedaj Hrvati, enake. Povsod se je namreč rabilo več ali manj »Slavet« kot nastavek za staroslovensčino kot cerkveni jezik, tako v Dalmaciji, kakor v Istri in hrvaškem Primorju. Cela ta cerkvena zadeva je pa dobila zadnji čas popolnoma novo lice, prešla namreč v delokrog orožnikov. Uže kakih deset dni izprašujejo ti, vsled naloga od svojega osrednjega zapovedništva, kako duhovniki berejo sv. mašo, za koje dele službe božje se rabi »Slavet« itd. Govori se, da imajo strogo zapoved postopati proti vsakemu, kdor bi javno kritikoval dekret rimske kurije. To je sedaj vrhunec pohujšanja. Ljudstvo trdi, da hoče cerkvena oblast s pomočjo posvetne vlade — in sicer s posredovanjem orožne sile vzeti mu starodavno pravo na porabo glagolice v bogoslužju. Koliko da s tem trpi ugled cerkve — in duhovščine ni treba omenjati! Ta najnovejši poizkus, urediti strogo cerkvene razmere z bajoneti, je rešenje zadeve glagolice korenito pokvaril. Za novi državni zbor bo pa to za vse prave ljudske poslanca hvaležno polje, da se uže vendar enkrat odloči, kaj je pravzaprav delokrog orožništva.

Obraavnave z Ogrji.

V soboto je bilo na Dunaju končano prvo branje avstro-ogrske nove pogodbe, v kolikor je pogodba predmet obravnavam med obema vladama. Sedem mesecev so se strokovnjaki iz raznih ministrstev bavili z vsemi vprašanji, ki so bistvo avstro-ogrske pogodbe. Vsa dosedanja posvetovanja avstrijskih in ogrskih večakov so jasno označila stališče obeh vlad, obenem pa razsvetlila globok prepad, ki loči avstrijsko stališče od ogrskega glede na finančno-politična, veterinarska in železniško-tarifna vprašanja. Zadeve obravnave, ki so se jih udeležili tudi obostranski ministri, so imele namen, da se napravi brv čez prelaz, da oboestranski vladni referentje dobe nova navodila za nadaljna pogajanja o prepornih vprašanjih. Iz teh obravnav se sčasom pokaže obris bodoče pogodbe. Naj se ta pogodba imenuje carinska in trgovska zveza ali le pogodba, v tej ali drugi obliki bodo uravnane gospodarske razmere med Avstrijo in Ogrsko.

Res je sicer, da ima Avstrija nasproti Ogru vezane roke le do konca leta 1907; toda samo trgovske pogodbe celokupne države z vnanjimi državami zagotavljajo in narokujejo monarhiji carinsko skupnost za na-

daljnih deset let. Zato je klic »Proč od Ogrske« vsaj za bodoče desetletje v polnem obsegu le prazna fraza, bojni klic za one, ki ali ne umevajo vprašanja ali izrabljajo ta klic le kot agitacijsko sredstvo. Mi moramo stvari in razmere presoati, kakršne so, ne pa, kakršne bi morale biti.

V toliko pa so pač jasne razmere nam in Ogru, ki trezno presoja to zapleteno vprašanje, da se Avstriji n' treba bati popolne trgovsko-politične ločitve. Pomisleke morejo vzbujati pri nas edino le ozir na velemoč naše države, na veljavo v evropskem koncertu. Avstrijsko poljedelstvo more le pozdravljati carinsko mejo med Avstrijo in Ogrsko. Pa tudi avstrijska industrija bi mogla najti nove trge in nove kupce ter se odškodovati za prve izgube na Ogrskem. Vse te izgube pa bi bogato pokrile mnogo ugodnejše trgovinske pogodbe, ki bi jih Avstrija sama sklepala z vnanjimi državami. Dalje ne smemo prezreti, da se v istem trenutku razdere skupna banka, ko se razdeli skupno carinsko ozemlje ter med Avstrijo in Ogrsko postavijo carinski mejniki. Obče je znano, da so vsa večja ogrska podjetja, osobito pa industrijska, navezana na avstro-ogrsko banko; to pa vzdržuje avstrijski kredit.

Ogrji pa hočejo izrabiti ugodno priliko, ko se avstrijska vlada ne more naslanjati na parlament. To je stara, slaboglasna taktika mažarskih politikov, ki zlorabljajo slučajne avstrijske zadrege. Razprave o ogrskem carinskem tarifu sploh niso imele drugega namena, nego priciganiti si nekaj novih koncesij na avstrijske stroške ali skupne države. In to je ravno, kar vzbuja ogorčenost v avstrijskih krogih.

V prvi vrsti zahteva avstrijska vlada novo pogodbo z Ogrji na dvajset let. Za to zahtevajo more navajati politične in gospodarske razloge. Ogrji pa se seveda temu ustavljajo, ker so jih onamile fraze mažarskih šovinistov, da Ogrji vzdržujejo Avstrijo in plačujejo stroške za državno skupnost. Izključeno pa je že danes, da bi novi avstrijski parlament odobril novo pogodbo, ki bi jo morala Avstrija plačati z novimi žrtvami. Mi zahtevamo pošteno dobro nagodbo. To pa je ravno največja težava pri obravnavah. Kar je za nas dobro in pošteno, tega ravno nočejo Ogrji, ki se morejo, kakor kažejo znamenja, zopet zanašati na ministra za vnanje posle in druge faktorje.

Ogrji nai le vzamejo v roke svinčnik in naj računajo dobičke, ki jih imajo od Avstrije. Kvota, ki jo plačuje Avstrija v pokritje skupnih stroškov, je za nas očitna zguba in za Ogrje dobiček na milijone. Avstrija žrtvuje samo iz carinskih dohodkov najmanj 30 milijonov vsako leto za Ogrje. Avstrijski kredit podpira ogrsko valuto, avstrijske železnice pospešujejo ogrski izvoz na veliko škodo av-

strijskih pridelkov. Jasno je torej stališče avstrijske vlade nasproti ogrskim zahtevam. Ravno tako jasna pa je mažarska nakana, ki računa na one kroge, ki so in bodo pripravljeni za dinastiške interese dovoliti Ogru nove koncesije. Ko pa dobe Ogrji gospodarsko samostojnost, je razdeljena tudi monarhija in država je bila velemoč. In ta mogoči slučaj je najmočnejša opora mažarskih politikov v boju proti Avstriji. Toda za trezno mislečo avstrijsko politiko je mažarski klic »Proč od Avstrije« le še strašilo, na katero se vseda jo vrabci.

NAGODBENO VPRAŠANJE.

O nagodbenih pogajanjih med avstrijskimi in ogrskimi ministri se ne ve prav nič gotovega. Med mnogimi ugibanji sta najbolj značilni ti dve: Zakaj sili ogrska vlada, da naj se nagodbeno vprašanje reši sedaj, ko ni pri nas parlamenta? Weckerle ima za seboj ves ogrski parlament, vrh tega ga pa baje podpira še minister za zunanje zadeve, baron Aerenthal. Še ena vest kroži po Budimpešti: Junija meseca se vrši štiridesletni jubilej kraljevega kronanja. Pri tej priliki bo kralj dovolil Ogru veliko vojaških koncesij. Kakor se stvar obrne, povsod je slaba. Omejimo se na uradne izjave, ker smo načelno stališče pojasnili že na uvodnem mestu.

Dunaj, 4. marca. Avstrijski komunike javlja, da so se ministri razgovorili o vseh nagodbenih vprašanjih. O teh se bodo sedaj posvetovali prihodnji teden strokovne komisije. Tretji teden se potem snidejo zopet avstrijski in ogrski ministri.

Budimpešta, 4. marca. Ogrski komuniké javlja, da so se ministri razgovorili zgolj o velikih načelnih vprašanjih. Predvsem ni bilo moč rešiti tarifnega vprašanja, vprašanje o parobrodstvu in užitinskem davku. Zato se bodo o posameznostih in o principiilih nasprotij avstrijski in ogrski ministri razgovorili šele čez dva tedna.

Budimpešta, 4. marca. Neodvisna stranka namerava v posebni seji protestirati proti dolgotrajni pogodbi ter zahtevati bančni privilegij do leta 1910.

Dunaj, 4. marca. Osrednja zveza avstrijskih industrijcev je 4. t. m. v odborovi seji sklenila resolucijo, kjer pozivlja avstrijsko vlado, naj v vprašanju nagodbe z Ogrsko energično varuje avstrijske koristi. Ako se sklene pogodba, mora biti dolgotrajna, opirati se na popolno enakopravnost obeh državnih polovic ter varovati svobodni promet.

ŠKANDALI NA OGRSKEM.

Budimpešta, 4. marca. Poslanec Lengyel je bil 4. t. m. v zadevi Polonyjevi prvici zaslišan. Izjavil je, da prevzame odgovornost za članek v »A Napu«. Drugega

LISTEK.

V prazni hiši.

Angleški spisal Conan Doyle.
(Dalje.)

Čeprav je bilo popolnoma temno, vendar sem takoj zapazil, da je bila hiša prazna. Tla so škripala, na steni sem čutil v roko viseče tapetne ostanke. Holmes me je prijel s svojimi mrzlimi suhim prsti za roko ter me vodil po dolgem hodniku, dokler nisem zapazil medlega svita: steklenih vrat. Tu se je obrnil na desno in prišla sva v velik prazen prostor. Popolnoma temen je bil, le v sredi je bil temen svet, ki je prihajal s ceste. Toda svetilka je bila tako zelo oddaljena in okno tako zaprta, da ni umazano, da sva komaj razločevala, kje da sva.

Moj prijatelj mi je natihome potrkal na ramo ter mi šepetal v uho:

»Ali veš, kje da smo, Watson?«

»To je gotovo bakerska ulica,« sem odgovoril. Pri tem sem pogledal skozi motno okno.

»Vsekako. V Camdenovi hiši sva, nasproti najinemu prejšnjemu stanovanju.«

»Kaj pa hočeva tukaj?«

»Od tukaj imava lep razgled na oni slikoviti steber. Prosim te, stopi nekoliko bližje k oknu, ljubi Watson, toda pazi, da se te ne vidi, in poglej proti najinemu stanovanju, kjer sva doživela toliko lepih dogodkov. Hočem

videti, če te morem po treh letih še iznenaditi.«

Približal sem se oknu ter pogledal proti dobro znani hiši. Toda od začudenja sem skoraj vzkliznil. Soba je bila razsvetljena in skozi zagrinjalo se je videla senca moža v ostrih obrih. Dobro se je videla podolga glava, široka pleča in obraz s precej velikim nosom. Podoba je bila podobna veliki črni silhueti izza časov naših dedov. Bila je natančna slika Holmesova. Toliko sem se začudil, da sem svojo roko iztegnil ter potipal Holmesa. Hotel sem se prepričati, če je še poleg mene. Holmes bi se pa kmalu smehu razpočil.

»Ali je dobro tako?« je vprašal.

»Da,« sem vzkliknil, »čudovito!«

»Upam, da nisem med tem časom izgubil svoje iznajdljivosti,« je rekel vesel in zadovoljen, kakor umetnik, ki se veseli svojega lastnega umotvora. »Ali mi ni popolnoma podoben?«

»Prisegel bi, da si ti.«

»Priznanje zasluži gospod Oskar Menier v Grenoblu, ki je porabil par dni, da ga je izgotovil. Iz voska je. Postavil sem ga sam danes popoldne.«

»Toda čemu vse to?«

»Iz zelo važnih vzrokov, ljubi Watson. Gotove ljudi hočem namreč prepričati, da sem doma, dočim sem v resnici popolnoma kje drugje.«

»Ti misliš torej, da pazijo na sobo?«

»Vem, da pazijo.«

»Od koga?«

»Od mojih starih sovražnikov, Watson,

od one odlične družbe, katere načelnik počiva v rajnenbahskem vodopadu. Pomisliti moram, da je edino njim znano, da še živim. Pričakovali so, da se bom prej ali slej zopet vrnil v svoje stanovanje. Vsled tega so vedno opazovali stanovanje in danes popoldne so zvedeli, da sem se vrnil.«

»Kako to veš?«

»Ker sem njihovo stražo zopet spoznal. Popolnoma naveden človek Parker, sromišen godec. Sicer se za njega prav nič ne brigam, tembolj pa za onega, ki mu daje naročila, za najboljšega prijatelja Mariartyja, za moža, ki je metal kamenje, za najbolj zvitega in predrznega hudovalca londonskega. Ta mož me danes zasleduje, Watson, in se mu niti ne sanja, da sva mu midva že petami.«

Na ta način sem polagoma izvedel, kaj moj prijatelj namerava. Iz tega tihega prostora naj bi midva opazovala ogleduhe ter zasledovala zasledovalce. Ona senca tam je bila vada in midva sva bila lovca. Tih sva stala v temi ter opazovala mimoidoče. Holmes se ni ganil, brezdvomno je bil na straži ter pazno ogledoval vse pasante. Mrzlo, viharno vreme je bilo. Veter je pihal skozi dolgo ulico. Večinoma ljudi je bilo oblečenih v površnike. Parkrat se mi je dozdevalo, kakor da bi se ista oseba zopet vračala, in posebno dva moža sta me zanimala, ki sta vsled nevihte iskala v neki hiši nama nasproti zavetja. Opozoril sem svojega prijatelja na to. Toda pokazal se je nekoliko nevoljnega ter gledal nepremično na cesto. Zdaj pa zdaj je udaril ob tla ter zabobnal s prsti na steno, znamenje, da je bil nestrpen, ker se

njegovo pričakovanje ni natančno izpolnilo. Ko se je cesta polagoma izpraznila, je hodil nemirno sempatja. Ravno sem hotel nekaj opomniti, ko sem slučajno pogledal na znano okno ter se pri tem skoraj ravnotako začudil, kakor prej.

»Senca se je premaknila!« sem mu zaklical. Faktično nisva več videla profila, temveč hrbet.

»Seveda se je premaknil,« je odgovoril Holmes. »Ali me imaš za tako kratkovidnega, Watson, da bom postavil le stražilo ter na ta način prevaril najbolj zvite hudovalce Evrope? Dve uri sva že tukaj in gospa Hudson je podoba vsake četrte ure nekoliko zaobrnila, torej v vsem tem času morda osemkrat. Seveda napravi to tako, da se njena senca ne vidi pri tem. Ha!« je vzkliknil in potem zadržaval sapo. V medli svetlobi sem videl, kako je glavo privzdignil ter postal zelo nemiren. Toda cesta je bila popolnoma prazna. Ona dva moža sta bila menda še vedno skrita za durimi. Toda videl jih nisem več. Vse je bilo mirno in temno. Le zagrinjalo s črno sliko je bilo razsvetljeno. V tej tihoti sem zopet zaslišal Holmesove glasove, iz katerih se je spoznala njegova strašna razburjenost. V naslednjem momentu me je potegnil v najtemnejši kot sobe ter mi pritisnil roko na usta. Čutil sem, kako so se njegovi prsti tresli. Nikdar še nisem videl svojega prijatelja tako razburjenega in vendar nisem mogel videti na česti ničesar sumljivega.

Toda naenkrat sem zapazil, kar je on s svojimi ostrejšimi čutili gotovo že preje čutil. Slišal sem neki slabi šum, seveda ne iz baker-

dozaj ni hotel še nič izjaviti ter je prosil dovoljenja, naj proučuje obtožnico, ker so v njej stvari, zaradi katerih bi moral zahtevati delegacijo drugega državnega pravdnika in sodišča. Sodnik je Lengyel to dovolil in mu za proučevanje aktov dal na razpolago osem dni. Lengyel je takoj napravil izpisek iz najbolj važnih listin.

NOVA OGRSKA ŠOLSKA POSTAVA.

Zagreb, 2. marca.

Nova Apponyjeva ljudsko-šolska postava ima na kratko sledeča določila: V vsaki šolski sobi se mora nahajati ogrski grb. Podobe na stenah smejo predočevati zgolj ogrsko zgodovino in zemljepisje, podob, ki bi predstavljale dejanja Habsburžanov na avstrijski zemlji, v šoli ne sme biti. Na javnih šolah je pouk seveda mažarski, v privatnih šolah se sme sicer poučevati tudi v drugem jeziku, toda — čujte!: Privatne občinske šole dobijo od vlade le tedaj podpore, ako znajo učitelji mažarski brati, pisati in poučevati; učitelji dobijo državno podporo le tedaj, ako v svojih šolah poučujejo mažarski jezik, računstvo, mažarsko zemljepisje in zgodovino ter se poslužujejo od ministrstva potrjenih patriotskih čitank. Ako je državna podpora večja kot 200 K na leto, je imenovanje učitelja na zasebni šoli odvisno od dovoljenja ministrstva. Privatni učitelj ravno tako kakor državni pride v disciplinarno preiskavo, ako zanemara pouk v mažarskem jeziku, se poslužuje nepotrjenih knjig, je protimažarskega mišljenja ali pa ščuva proti posameznim konfesijam in družabnemu redu. Šola, na kateri se je nahajal učitelj, ki je bil zaradi teh prestopkov kaznovan, se lahko izpremeni v državno. Ako je teh prestopkov kriv tudi veroučitelj, se mu odvzame kongrua in če cerkvena oblast tega veroučitelja v teku pol leta ne odstrani, se šola zatvori.

Budimpešta, 3. marca. Klub poslancev nemažarskih narodnosti je sklenil proti novi šolski postavi začeti v parlamentu skrajno opozicijo.

ZA GLAGOLICO.

Zader, 4. marca. Laški listi pišejo, da so dalmatinski škofje sklenili prositi sveto stolico, naj nikar ne sili, da naj se izvrši zadnji dekret glede na glagolico. Ako sveta stolica to želi, naj pošlje v Dalmacijo posebnega odposlanca, ki naj sam izvede, kar želi stolica.

KULTURNI BOJ.

Vatikan.

Rim, 4. marca. »Osservatore Romano« uradno dementira vesti »Matina« ki je pisal, da se nahajata med pismi papeževga nuncija v Parizu, ki jih je vlada zaplenila, dve zelo kompromitujoči pismi. »Osservatore Romano« piše, da je španska vlada v stanu, postaviti vesti »Matinove« na laž. Te vesti imajo zgolj namen, očrtniti Vatikan pred vevlastmi, češ, Vatikan se vedno vtiha v zunanje zadeve evropskih velesil.

Dunaj, 4. marca. Od merodajne strani se dementira vest, da cesar Franc Jožef posreduje med Vatikanom in francosko vlado glede na zaplenjena pisma papeževga nunciatu v Parizu.

Pariz, 4. marca. Uradni škofijski listi po celem Francoskem naznanjajo duhovništvu, da so se pogajanja med vlado in pariško cerkveno oblastjo prenehala in naročajo župnikom, naj prekinajo vsa pogajanja z župani glede na vporabo cerkva.

Pariz, 4. marca. Liberalna časopisje izvajajo, da dokazujejo zaplenjena pisma papeževga nuncija, da je papež zakleti sovražnik francoske republike. Čudno je le, da ti listi ničesar gotovega ne vedo: drugače bi bili že zdavnaj vse raztrobili. Baje je Vatikan delal na to, da ne bi španski kralj Alfonz obiskal predsednika republike v Parizu, nadalje je bil papežev nuncij znan s poslancem Pion in je nalagal denar pri bankah. Mnogo vizitnic dokazuje, da je bil nuncij Montagnini znan celo z žurnalisti in uradniki. To so res grozne stvari.

Pariz, 4. marca. Baje je Vatikan zapretel, da bo v slučaju, ako objavi francoska vlada pisma papeževga pariškega nuncija, objavil diplomatske listine, ki dokazujejo, da je francoska vlada prejšnja španska ministva priganjala, da so začeli kulturni boj in

jim zato ponudila svojo pomoč pri maroški aferi. Vatikan ima tudi dokaze, da so prejšnji ministri za zunanje zadeve, Melne, Ribot, Dupuy, Hanotaux, Delcassé in Flourens večkrat naprosili Vatikan, naj se v zunanjih zadevah zavzame za francoske interese. Liberalni listi pa se iz te zagate hočejo rešiti s tem, da pišejo, da so vsi ti ministri bili — klerikalci.

SRBIJA.

Belgrad, 4. marca. Skupščina je soglasno sprejela trgovinski pogodbi z Rumunsko in Crno goro.

MAKEDONIJA.

Dunaj, 4. marca. Dobro informirani krogi trdijo, da bo vsled sporov med vstajskimi četami v Makedoniji vstasko gibanje do spomladi skoro docela prenehalo.

ITALIJANSKA ARMADA.

Italijanski vojni minister Viganò je vložil v parlamentu vojaški reformni načrt. Uvede se splošna dveletna vojaška služba, tudi za konjenico, poviša se število novincev na 108.000 mož, tako da bi iznašala vojaška sila v miru 220.000 mož. Konečno se uredi enoletno prostovoljstvo.

RUSIJA.

Duma, Peterburg, 4. marca. Dozaj je izvoljenih za dumo 493 poslancev; levičarjev je 311.

Peterburg, 4. marca. Izmed najbolj znanih oseb, ki bodo sedele v drugi dumi so knez Pavl Dolgorukov, Rodičev, Stahovič, Poljak grof Potocki, revolucionarni sociallec Annikin, podpredsednik »Zveze pravih ruskih ljudi«, Puriševič in reakcionarni terorist Kruševan.

Peterburg, 4. marca. V državni svet — podoben našim gosposkim zbornicam — so to pot vseučilišča izvolila same odlične može. Moskovsko vseučilišče je poslalo v državni svet profesorja kneza Evgena Trubeckoj, dediča idej Solovjevih, člana stranke mirnega prenovljenja, rektorja Manujlova, nacionalnega ekonomista in mineraloga Vernadskega, ki je tudi odličen agrarec. Kazanska univerza je izvolila za državni svet matematičarja Vasiljeva, peterburška pa profesorja rimskega prava, kadeta Grimma in duhovitega Maksima Kovalevskega, demokratiškega reformatorja.

Peterburg, 4. marca. Za predsednika dume bo izvoljen moskovski odvetnik, kadet Teslenko.

Peterburg, 4. marca. Pri preiskavi politike, kjer so našli veliko zalogo bomb, orožja in streliva, so zaprli tudi mnogo članov dume, ki so z dijaki vred v politični zborovali. Policija je člane dume takoj izpustila.

Peterburg, 4. marca. Duhovnik Grigorij Petrov je deputaciji peterburškega mesta, ki mu je prišla v njegovo prognozanstvo v čeremneškem samostanu naznaniti, da je izvoljen za poslanca v dumo, dejal, da bo cerkveno nadoblast prosil, naj mu dovoli prestatii kazni v samostanu po zasedanju dume.

PROTESTNI SHOD V BOLGARIJI.

Sofija, 4. marca. Opozicionalni blok je 3. t. m. na velikem shodu, ki se ga je udeležilo več tisoč ljudi, protestiral proti vladni politiki. Govorniki, progresist Danev, demokrat Malinov, radikalni demokrat Zinov, socialist Sakasov in nacionalist Teodorov, so pozivljali bolgarsko ljudstvo, naj se z vsemi silami upre sedanjii vladi, ki je prekršila ustavo. Red se ni kalil.

Sofija, 4. marca. Ljudskošolski učitelji so tu zborovali ter obsodili nasilne naredbe vlade proti šolstvu. Sklenili so, da bodo vladno naredbo, ki prepoveduje vsem državnim uradnikom, udeleževati se političkih društev, popolnoma ignorirali.

HAŠKA MIROVNA KONFERENCA.

Velevlasti so za haško mirovno konferenco že določile svoje zastopnike. Avstrijo bo zastopal poslanik von Merey, prideleni mu bodo profesor dr. Lammasch, generalmajor baron Giesl in en admiral. — Rusijo bo zastopal poslanik v Parizu, Nelidov, pridelen mu je najboljši delavni apostol svetovnega miru, državni svetnik Martens. — Francosko

bo zastopal Leon Bourgeois, pridelen mu bo poslanec d'Estournelles. — Italijo bo zastopal poslanec v Parizu, grof Tornielli, pridelen mu bo poslanec Pompili. — Amerika odpošlje v Haag 80-letnega Jožefa Hodges Choate in generala Horaca Porter. Haška konferenca se bo sešla junija meseca.

Vollni boj.

(Za kravji smeh.) Učitelj Črnogoj je pri liberalnem zaupnem shodu izjavil, da so učitelji v ogromni večini v taboru narodno-napredne stranke. Liberalni shod je sprejel v programu ločitev cerkve od države in svobodno šolo. V izvrševalnem odboru liberalne stranke sedi voditelj učiteljske zveze Luka Jelenc. To je dokaz, da so člani njegove organizacije res pristaši liberalne stranke. Z dežele dobivamo poročila, da se učitelji marsikje tudi obnašajo tako, kakor je treba po liberalnem programu. »Domoljub« je parkrat okrcal liberalstvo ljudskih učiteljev in zdaj kriče, da »slovenskemu učitelstvu sistematično jemlje čast ter izpodkopava ugled in veljavo med ljudstvom«. To beremo v zadnjem »Učiteljskem Tovarišu« zvezano s pozivom, naj učitelji pobijajo kandidature dr. Žitnika, ki je podpisan kot urednik »Domoljuba«. To je tako otročje, tako nepopisno neumno, da bi se temu po pravici res lahko krave smejale. Ali je liberalstvo in protijudsko rovanje ves bistven del pedagogike in učiteljstva sploh? Ali je kdo res tako prismojen, da misli, da se bo S. L. S. po svojih poslancih in po svojih glasilih ustavila v svojem boju proti liberalcem pri učiteljih? Še na misel nam ne pride, da bi liberalnim učiteljem dokazovali, da je edina S. L. S. v resnici vnetja za šolo in učiteljstvo, in da bo porabila vsa sredstva, da nihče ne bo več istovetil liberalstva z učiteljskim stanom. Pa proti dr. Žitniku! Pri zaupnem shodu je ravno njegovo kandidature toplo priporočal vrli, priljubljeni, za svoj stan in za ljudstvo vneti nadučitelj Ravnikar. Prosimo, naj se nam vsaka agitacija liberalnih učiteljev od povsod vestno sporoči. Spravili bomo to gradivo in se držali tudi mi načela: Kakor nam posojajo, tako vračamo.

(Za kravji smeh. — Drugo poglavje.) — Prav kakor je bilo rečeno pri nedeljskem zaupnem shodu, se je zgodilo. Za Kregarja je bilo 50 ljubljanskih volivcev in v popolnoma polni »Unionovi« dvorani, kjer je bilo samo zasedenih stolov 400, in je deset navzočih volivcev našle 1231 oddanih vstopnic, izključno od ljubljanskih volivcev: obrtnikov, hišnih posestnikov, uradnikov, delavcev in 7 duhovnikov — je bilo 500 ljudi. »Narod« tako-le piše: »Kdor je pa bil včeraj na shodu ljubljanskih zaupnikov klerikalne stranke v »Unionu«, prišel je do prepričanja, da je klerikalcev v Ljubljani tako malo, da se lahko reče, da nič. Da niso nagnali klerikalci na shod teh »ljubljanskih« zaupnikov kmetov iz Štepanje vasi, Dobrunj, Viča, Iga, s Posavja, da ne bi prišlo na shod nad 100 socialnih demokratov, obilno duhovnikov, bila bi dvorana skoraj docela prazna. Nekaj mladih pobijev, nekaj obrtnikov, par uradnikov »Gospodarske zveze« in »Vzajemnega podpornega društva«, to je bilo vse. Javne uslužbenice bi pa pri tem opozorili, da se v uniformah ne hodi na politične shode! Vseh udeležencev shoda je bilo nekaj nad 500, tistih ljubljanskih volivcev, ki bodo volili Kregarja, pa kakih 50! — Temu se ne da prav nič dostaviti. Liberalna stranka bo sijajno zmagała proti Kregarju, ki ga mežnarji kljub svoji dobri volji ne bodo mogli rešiti. To nič ne dene, da kandidata ne more dobiti, zmaga tudi brez kandidata. Tudi to nima nič pomena, da se po vseh pisarnah, po vseh liberalnih gostilnah strašno zabavlja proti dr. Tavčarju in njegovima drugoma v bivšem državnem zboru, in da liberalci zatrjujejo: Kregar je v svojem prvem nastopu več pametnega povedal, nego vsi trije liberalni poslanci celih šest let. »Klerikalna« stranka je torej res popolnoma ubita in čudno se predrznosti »političnega sleparja«, »vladnega petoliznika« dr. Šusteršiča in »umazanega« dr. Kreka, kakor ju tako značilno opisuje včerajšnji »Narod«, da se drzneta sploh živeti v beli, napredni Ljubljani. Živel dr. Tavčar! Kdor je ž njim, bo rešen, kdor je proti njemu, če je sploh še kdo na naši hemisferi, bo sfrčal s površja. In tako je prav! Tistim 50 Kregarjevim backom iskreno svetujemo, naj se spametujejo, dokler je čas. Še enkrat: »Živela narodno-napredna misel!

(K govoru dr. Šusteršiča na nedeljskem shodu.) Sprejeli smo sledeči dopis: Slavno uredništvo »Slovenca« v Ljubljani. Polagam važnost na konstatovanje, da se moj govor na nedeljskem shodu ljubljanskih zaupnikov S. L. S. ni stenografiral in da je tedaj v Vašem včerajšnjem poročilu moj govor le podan na podlagi nepopolnih zapiskov Vašega g. poročevalca. Vsled tega je samo po sebi umevno, da vsebuje Vaše tozadevno poročilo nekatere netočnosti. Tako n. pr. bi bil po Vašem poročilu, sklicujoč se na stenografske zapisnike državnega zbora, trdil, da liberalni poslanci sploh niso ust odprli v državnem zboru. Temu pa ni tako. Dobro vem, da so liberalni poslanci opetovano v državnem zboru govorili. Skliceval sem se na stenografski zapisnik le v dokaz praktične nedelavnosti liberalnih poslancev v prilogi interesov meščanskih stanov, osobito obrtništva. Da »ni ust odprl« veljalo je izrecno le za obrtni odsek o bivšem poslancu dr. Ferjančiču. Naprej zahvaljujoč se za sprejem teh vrstic, bilijem veslopostovanjem dr. Ivan Šusteršič. — V Ljubljani, 5. marca 1907.

(Slajen volivni shod na Vrhniki.) Včeraj zvečer vršil se je v Rokodelskem domu na Vrhniki shod občinskih in državnoborskih volivcev vrhniških. Velika dvorana Roko-

delskega doma bila je natlačeno polna in mnogi volivci so se stali zunaj na hodniku. Udeležencev — izključno iz vrhniške občine! — je bilo gotovo do 400. Razun par nepoboljšljivih liberalnih poglavarjev lahko rečemo, da je bila cela Vrhnika navzoča. Shod je okoli pol 8. ure zvečer otvoril predsednik vrhniškega političnega društva gosp. Teršar, ki je takoj dal besedo deželnemu poslancu dr. Šusteršiču. Le-ta, živahno pozdravljen od zbranih volivcev, je v tri četrtnem govoru razvil stališče stranke napram letošnjim občinskim, državnim in deželnim volitvam in je čestital Vrhnčanom, da imajo letos priliko, prizadejati tri uničujoče klofote liberalni stranki. Pozival je k složnosti in strogi strankarski disciplini, ker se le tako dajo doseči uspehi. Zbor je izvajanja dr. Šusteršiča z največjo pozornostjo poslušal in jih sprejel soglasno z živahnim odobravanjem. Shod se je zaključil ob četrtni na 9. z burnimi »živio«-klici na voditelja S. L. S., ki je izjavil, da ostane tudi naprej poslanec vrhniškega okraja, če tudi bodo tam dne 14. maja pristaši S. L. S. volili g. Gostinčarja. Za politično zavednost vrhniških volivcev in obrito njih veliko zanimanje za volitve je značilno, da se je shod sklical v zadnjem hipu, šele včeraj popoldne — in vendar tako ogromna udeležba. Čast zavednim pristašem S. L. S. na Vrhniki. Sveta dolžnost S. L. S. je, zavzeti se z vsemi močmi za interese tako zavedne občine!

(Nemškonacionalna stranka na Sp. Štajerskem) je izgubila vse mandate. V Mariboru je Wastian, vsenemški divjak, istotako v Ptuj-Lipnici Malik, in tudi kandidat v celjskem volivnem okraju Markhl je izjavil, da ne pristopi k nemškonacionalni stranki. Spodnještajerski Nemci oziroma nemčurji gredo večinoma vsi za stranko, ki vpije: »Hoch und Heil den Hohenzollern!« Zelo značilno! Uboga Avstrija, kam si zašla, da že uradniki gredo za obojevalci »es ist erreicht« brk.

(Shod mladočeskih zaupnikov), ki se je vršil 3. t. m. v Pragi, je po poročilu dr. Herolda o ponesrečeni koncentraciji čeških strank in dr. Kramafa o pomenu volivne reforme odobril novi strankni program. Program naglašja nerazdeljivost deželne češke krone in popolno enakopravnost Čehov tudi pri osrednjih oblastih. Uradniki na Češkem morajo biti povsod možni obeh deželnih jezikov, na vseh sodiščih se morajo vršiti obravnave v jeziku strank. Vlada ne sme stvari, ki spadajo v delokrog zakonodavnih korporacij, rešiti potom naredbe.

Dnevne novice.

+ Kmetška organizacija. Deželno predsedstvo je potrdilo pravila društva »Kmetška zveza v ljubljanski okolici«.

+ »Naroda« niso ubogali. Ni še dolgo tega, ko je »Narod« vsak dan psoval dr. Šusteršiča in dr. Kramafa ter prorokoval pogin mladočeski stranki samo vsled tega, ker sta dr. Šusteršič in dr. Kramaf skupno korakala po drugih potih kot zaspala slovenska liberalna trojica. Ravnokar se je vršil v Pragi strankarski shod mladočeske stranke. Na tem shodu je pristopilo k mladočeski stranki mnogo najodličnejše inteligence, ki je doslej stala izven stranke. V izjavi ti možje izrecno povdarjajo, da jih je privedla v stranko pozitivna Kramafa politika.

+ Ricmanje. Pod tem naslovom je mostarski list »Osvit« priobčil iz Trsta nastopno vest: »Že nad tri leta traja v Ricmanjih, mali vasi v Istri, boj za glagolico. Kakor nam je danes zjutraj rekla poučena oseba, je škof dr. Nagl podpisal odlok, s katerim imenuje za Ricmanje glagoljskega duhovnika. — Ker je to vest priobčilo tudi več hrvatskih listov brez razlike politične barve, beležimo jo tudi mi po dolžnosti kronista. Izjavljamo pa, da nam ni ničesar znano o tem. — Tako piše »Edinost« od 3. marca. Nekaj podobnega smo brali v »Slavenska Misao«.

+ Premješeni so gg.: Leopold Ruard, aspirant c. kr. drž. žel. v Kranju, na Bled; g. Anton Weber, aspirant na Bledu, v Kranj; postajenačelnik azistent Hinko Kenda v Kranjski gori, v Ljubljano (drž. kol.); Fran Gaspersin, skladiščni mojster v Kranju, v Gorico (drž. kol.); Ignacij Kopač, postajni paznik, iz Kranja v Grosuplje; Alojzij Huter, postajni mojster, iz Šmarja-Sap v Kranjsko goro. — Kot žel. volonter je vstopil v Kranju g. Josip Žnidaršič. — Prestavljen je poštni asistent g. Ivan Nadrah iz St. Petra na Krasu v Trst.

+ Stavka tržaških pristaniških delavcev. Lastniki ladij, industriji in špediterji, so sklenili, da izključijo od dela pristaniške delavce. Namestnik se pogaja z lastniki ladij, da bi tega ne storili. Namestnik princ Hohenlohe je naznanil odboru trgovcev, da prosi trgovinsko ministrstvo, naj se mu dovoli 14-dnevni odmor glede stavljene zahteve trgovcev. Sekčni načelnik Rössler pride v Trst, da se pogaja s prizadetimi krogi glede na preosnovno c. kr. skladišč. Namestnik je obljubil, da bo skrbel za red in varstvo delodajalcev, ako se zatvori prosto pristanišče. Delodajalci so sklenili, da čakajo do 15. t. m. na komisijo, ki uredi na novo delavske razmere v prostem pristanišču. Delodajalci ustanavljajo svoje zveze in sicer so se že združili lastniki ladij, trgovci in importirji premoga in lesni trgovci.

+ Čudna bolezen. Iz Sežane poročajo: Pismošona Albin Šonc je šel dne 28. februarja zdrav in vesel k počitku, ali dobil uro pozneje ga je vzdramilo grozno trpljenje. Leva roka je bila hudo otečena in otok je nadaljeval tako, da se je bilo bati, da roka poč, srednji prst se je odprl. Tudi po vsem životu trpi Šonc grozne muke in strašansko vročino. Slabosti mu prihajajo pogostoma. Radovedni smo, kaj bo iz tega?

ske ulice, temveč od zadaj, od dvorišča sem. Neka vrata so se odprla in zopet zaprla. Kmalu nato sva pa zaslišala tihe korake — korake, katerih bi se ne smelo slišati, ki so pa v praznih prostorih vendar odmevali. Holmes se je pritisnil na temno steno, in jaz sem tudi tako storil ter prijel za revolver. V vratih sem zapazil nedoločne obrise nekega moža. Nekaj časa je stal tiho, potem se je plazil dalje. Črna postava je bila komaj tri metre od nas oddaljena — jaz sem bil pripravljen, da streljam. Zdaj sem šele izvedel, da ni zapazil, da sva midva tukaj. Splazil se je mimo naju tja k oknu, katerega je natihooma nekoliko odprl. Tako ni medlo okno več oviralo svetlobe s ceste in ta je direktno padala na obraz moža. Zelo je moral biti razburjen. Njegove oči so se iskrile, njegove poteze na obrazu so pričale o veliki notranji nemirnosti. Ni bil več mlad, imel je ozek nos, gladko, visoko čelo in močne, sivkaste brke. Njegov obraz je bil suh, poln divjih brazd in rujavkast. V roki je imel palico podobno orodje, ko ga je položil na tla, se je slišalo kakor metal. Potem je potegnil nekaj iz žepa. Dolgo časa se je s tem ukvarjal, končno je nekaj počilo, kakor pero ali pa ključavnica, če se zaklene. Še vedno je klečal na tleh ter se z vso silo trudil z neko stvarjo, katere nisem mogel natančno videti, in zopet je po-

čilo. In zdaj je vstal, in zdaj sem videl, da je bilo ono orodje neke posebne vrste puška. Zada jo je odprl, vtaknil nekaj vanjo ter zopet zaprl. Potem je pokleknil, oprl cev ob okno in začel z ostrim očesom meriti. Globoko je vzdihnil, ko je pomeril. Trenotek je bil popolnoma tih ter ni gnil niti z očesom. Konečno pa je vendar izprožil. Nekak čuden »pč« se je slišal in kmalu na to, kako je krogla zadela okno! V tem momentu ga je Holmes prijel za vrat ter ga vrgel na tla z obracem navzdol. Toda z nadčloveško močjo si je opomogel ter prijel Holmesa za grlo. Tedaj sem ga pa jaz udaril z revolverjem po glavi, vrgel se na njega ter ga z vso močjo držal. Moj prijatelj je zapiskal. Takoj nato so se zaslišali na tratoarju koraki, dva stražnika in en detektiv so pridrli v sobo.

»Ali ste Vi, gospod Lestrade?« je rekel Holmes.

»Da, gospod Holmes. Sam sem prevzel to delo, Dobro, da ste zopet v Londonu.«

»Upamo, da ne boste odvrgnili pomoči. Da se treh umorov v enem letu ni moglo razkriti, je vendarle preveč. Toda v Moleseyjevi zadevi ste spretnije postopali nego sicer. Mislim namreč, da ste to v resnici dobro napravili.«

(Konec sledi.)

— **Konec je bil pljačar.** Tako je zadržal v »Narodu« z dne 23. februarja neki ptiček iz Kandije, ki si je bil privoščil tudi nekaj drobčin izza mize ob priliki volitve novega župana. Ptička je lahko spoznati po njegovem perju. Zato bi bilo odveč, pripraviti se s pošteni takega kalibra. V našo dolžnost pa si štejemo, pojasniti sledeče: Da se je volitev župana vršila slučajno na sejmov dan v Kandiji, to je stvar preč. g. duhovnega svetnika Peterlina, katerega dolžnost kot najstarejšega odbornika je bila, določiti dan za volitev novega župana. Naj bi bil ptiček iz »Kandije« vsaj toliko prijazen, gospodu sklatelju svetovati, kdaj sme sejo odrediti. Morda bi ga bil gospod svetnik ubogal ali pa — če ne skozi okno, vsaj skozi vrata »na prosto postavil«. Primernih hlapcev za take »usluge« takim ptičem menda imajo v Šmihelu. Volitev se je vršila pod nadzorstvom gospoda c. kr. okrajnega glavarja. Ako se je pri tem tudi »kakor vselej«, pilo, naj se »ptiček« oglasi pri gosp. glavarju. Ob deveti uri dopoldne se je začela volitev se je vršila pod nadzorstvom g. c. kr. okrajnega glavarja. Ako se je pri tem tudi »kakor vselej« pilo, naj se »ptiček« oglasi pri g. glavarju. Ob 9. se je začela volitev in kmalu je bila končana, vže so morali skoraj vsi navzoči k sodišču, kamor so bili na 10. uro povabljeni v zadevi sirotinskega sveta. Od tam so se vrnili šele po 1. uri pop. nekateri domu, nekateri k Štamburju, in nekateri morda celo k našemu vrlemu ptičku — v Kandijo. Kateri izmed teh imajo navado pred ali po kosilu tudi piti, — in če ni vina, pa vodo — »kakor vselej«, jele lahko mogoče, da so si ga to pot privoščili. Ko bomo prihodnjič zopet župana volili, obiščemo tudi našega ptička v Kandiji, in že danes smo radovedni, ali bo tudi tedaj pil za »Narod«: »Konec je bil, kakor vselej, pijača«. Pa ne, da bi nam ptiček med tem časom odfrčal kam onostran Krke? — Več radovednih občinskih odbornikov občine Šmihel-Stopiče.

— **Umril je** v Opatiji vpkojeni višji respicijent G. Jernej Pegan, stric g. dr. V. Pegana. Svetila mu večna luč!

— **Igralec Dragotin Freudenreich** — natakari. G. Dragotin Freudenreich, ki je bil svoj čas tudi član slovenskega gledališča v Ljubljani, se je sprl z vodstvom hrvaškega gledališča v Zagrebu in šel za — natakarija. Od včeraj naprej je Dragotin Freudenreich za nadnatakarija v Kaufmanovem hotelu Imperial.

— **Ženska obsojena na vešala.** Iz Banjaluke poročajo, da je ondotno sodišče kmetico Janjo Stojakovič radi zavratnega umora obsodilo na smrt.

— **Nova iznajdba.** Inženir Kamilo Fontaine je izumil napravo, s katero se v daljavo lahko telegrafira podobe, avtografe itd.

— **»Leykam Josefthal«, akcijska družba** je sklenila dati letos sedemodstotno dividendo.

— **Ponesrečil se je** na Trsteniku pri Št. Rupertu Anton Pižmahit. Padel je z hodnika pri skednju na tla in si zlomil desno roko. Sreča v nesreči je bila, da se je z desno roko nekoliko poprijel, drugače bi bil padel ravno na glavo in bi bil gotovo mrtev. Škoda bi bilo izvrstnega tesarja.

— **Umrila je** v Št. Rupertu gospa Ana Vrtovec, mati gdč. poštarice.

— **Napad ali poskušani samoumor?** V pondeljek zjutraj ob 6. uri so našli pri soškem mostu Južne železnice med Gorico in Podgorjo težkoranjenega Andreja Pavletiča. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer še živi. Eni trdijo, da se je ustrelil sam. Res so našli pri njem še eno patrono. Drugi pa trdijo, da so ga napadli Podgorci ter mu potem vtaknili v žep patrono, da premočijo oblasti. Opolnoči v nedeljo je odšel od svoje neveste, ki jo ima v Podgori.

— **Slovenske uslužbenke** odklanjajo na državnem kolodvoru v Gorici. Sedaj so jih zopet nekaj odslavili, ker so Slovenci.

— **Potopljena ladja Imperatrix.** »Piccolo« je nabral dozdej za žrtve ponesrečene ladje »Imperatrix« 50.000 K. Avstrijski poslanik v Parizu se je zahvalil za pomoč francoske stacijske ladje pri ponesrečeni avstrijski ladji. Italijanski vladi se je pa zahvalil poslanik grof Lützow, ker se je italijanska štacijska ladja »Curtatone« pridno udeleževala pomožne akcije.

— **Mornariški poveljnik** grof Montecucoli se je povrnil z nadzorovalnega popotovanja nazaj na Dunaj.

— **Dognana identiteta.** V Zemunu so prijeli nekega neznanega človeka, ki je imel več, na različna imena se glasečih izkazov in večjo svoto denarja. Njegova slika je bila razstavljena tudi na osrednji policijski stražnici na policijskih oglaših. Sedaj se je dogalo, da je aretovanec samski delavec Tomaž Križman, rodom iz Imenja pri Moravčah.

— **Za rodbine ponesrečencev** na ladji »Imperatrix« so v Trstu nabrali v par dneh prebivavci sami 58.212 kron.

— **Avtomobil povozil starčka.** V Trstu je Karl Primi, šofer avtomobila barona Demetra Economu, v avtomobilom povozil vpkojenega nadinspektorja Južne železnice, 75-letnega Ivana Alpersa.

— **Izginil je posestnik** Anton Bregant iz Ločnika pri Gorici. Bregant trpi na verski maniji in si je najbrž končal življenje.

— **Samoumor domobranca.** Dne 3. t. m. popoldne se je ustrelil v domobranski vojašnici v Celovcu, domobranski pešec Vršovnik, doma iz Radovljice. Zadel se je v srce ter je bil takoj mrtev. Vzrok je baje zopet nesrečna ljubezen, ker drugega vzroka nobeden ne ve.

— **Tiskarski škrat** je včeraj imel veliko veselje pri našem listu. V notici Dr. Edvarda Gregra osemdesetletnica, nam je med tretjo in četrto vrsto izpustil kar več besedi. Do-

tični stavek se mora glasiti: »Pisatelj je že od l. 1855. Ustanovil je tudi »Narodni Listy« leta 1861.« V poročilu o shodu ljubljanskih volivcev zaupnikov S. L. S. nam je pa ta zlo-mek izpustil v dr. Krekovem govoru III. odstavek, 19 vrsta zopet celo vrsto besedi. Dotični stavek naj se glasi: »Ako to trdi list, ki ni priobčil kandidatov S. L. S. ob onem času, kakor dunajski listi, ki so se potrudili, da so objavili ob času, ko izhaja »Slovenski Narod« vse sprejete kandidate, potem lahko sodimo, koliko verodostojnosti gre takemu listu.« V ravno tistem poročilu je skrat izpustil v tretji koloni cel odstavek. V tretji vrsti zgoraj pri-četi stavek se mora glasiti: »Za pridigarja, za inštruktorja je dober, kdor stvar pozna; tudi za organizatorja zadostuje samo znanje. V tem oziru je akademiško izobražen človek lahko spretnejši, nego član stanu samega. V tem zmislu je dozdej med poslanci temeljito in odločno zastopal obrtne koristi dr. Žitnik.«

Štajerske novice.

— **Na shodu katoliškega političnega društva za vranski okraj** v Št. Jurju ob Taboru je bila sklenjena z navdušenjem sledeča resolucija: »Na shodu navzoči volivci pozdravljajo »Slovensko kmečko zvezo«, soglašajo popolnoma z njenim programom in sprejmejo le kandidata na tem programu.«

— **Slovenj gradec.** V nedeljo, dne 3. t. m. je priredila »Kmečka zveza« pri nas v »Narodnem Domu« obilno obiskani shod. Govorila sta kmet Pišek in dr. Verstovšek. Oba govornika sta žela občno odobravanje. Vsi smo za »Kmečko zvezo«.

— **Shod »Narodne stranke« v Trbovljah.** V nedeljo je imela »Narodna stranka javen shod v Fortejevem salonu. Dr. Gosak govori o stališču »Narodne stranke« nasproti delavstvu, bere dotične resolucije, ter hvali soc. demokrate, da so narodni. (!) Menda zato, ker v Hrastniku zahtevajo nemško šolo! Dr. Karlovšek ožigosa politiko celjskih prvakov, pove, da dosedajni poslanci niso storili za narod nič, hvali petim kmetom, navzočim na shodu, kmečki program nove stranke, pravi, da stranka ni brezverska ter izjavi doslovno: »Volitve za državni zbor nas proklete malo brigaajo, ker nimamo nič od njih. Samo oči hočemo ljudstvu odpreti.« (Aha!) Soc. demokratski kandidat Čobal hvali oba predgovornika, premleva že stoinstokrat zmlačene reči o kanonih itd., se obregne ob klerikalce, obljubi, da ne pride v pekel, kdor ne voli po njegovi želji, ter sklene: »Naša socialdemokratska stranka bo rešila slovenski narod. (Čujte, čujte!) Nato sklicatelj trgovec Dežman zaključi shod. Predsedstvo so po-zabili voliti, besede nobeden več ni dobil; liberalci in socialisti so imeli tako dogovor-jeno. — Posledice tega shoda: Prvič se je tu javno izvršila ločitev: na eni strani libe-ralni učitelji, nekateri trgovci in pazniki, na drugi delavstvo, združeno v krščansko-soci-alnem taboru. Dobro, zdaj se poznamo! Drugič: liberalci so zvezani s soc. demokrati proti krščansko narodnemu kandidatu, kar je že dolgo javna tajnost. Tretjič: Pazniško in delavsko podporno društvo, pred enim letom cvet delavstva, bo s tem, da simpatizira z liberalci in celo z demokrati, izgubilo ugled popolnoma. Četrtrič: Shod je bil raditega naj-večje koristi za kršč. socialno delavstvo, ki se vedno bolj druži v Katoliškem delavskem društvu. Cel shod je bil zaspan, nobenega navdušenja ni bilo opaziti, mučna tišina je vladala celo poldrugo uro, le ob koncu go-vora so poslušalci zaklicali običajni »živio«, menda samega veselja, da je konec besedi. Udeležencev je bilo proti koncu kakih 200, in med temi pristašev narodne stranke najmanj.

— **Pri Sv. Trojici** v Halozah so občinske volitve razveljavljene, dasiravno so meščani pritiskali na višje kroge, naj volitve potrdijo. Kdaj bodo nove volitve, ni še znano. Doma-čini naj branijo svoje pravice.

— **Umril je v Slovenjem Gradcu** tamošnji mestni župnik č. g. Anton Jazbec dne 2. t. m. Po blagoslovu popoldne se je zgrudil od kapi zadet na tla in kmalu nato umrl. R. i. p.!

— **Matrike.** Prejeli smo naslednji dopis: Česar smo se bali, se je zgodilo. Že krpijo cirkulari. Vsebinske: Le nemške golice so natisnjene, oziroma litografirane — torej dobi-vajo sodišča le nemške golice in ne morejo drugih pošiljati župnijskim uradom, kakor nemških. Zato pa sklepajo, da morajo tudi župnijski uradi te izpolniti; naj se ne pro-tivijo in ne delajo nepotrebnega šuma! Gre se zdaj še le za izkaze, nato pa že se pri-dejo tudi nemške matrike! Gospodje, ne uka-zujte, kakor vam vevaleva v Gradcu in na Dunaju! — Ne razburjate duhov! Duhov-ščina ni in ne bode izdajala naroda! Svaka sila do vremen.

— **Umazano perilo.** V Gradcu izdaja neki Withalm list, v katerem je obdolžil deželnega poslanca Einspinnerja različnih umazanih stvari. Namesto da bi pa Einspinner tožil in se sodnijsko opral, odgovoril je v nekem članku v »Handwerker-Zeitung«, kjer je grdo psoval. Zaradi tega ga je Withalm tožil. Če ga bo deželni zbor izročil sodniji, bo prišlo mnogo umazanega na dan.

— **Samoumor.** V Podovi se je obesil po-sestnik Žumer.

— **V Bregu pri Ptuj** je umrl posestnik Jožef Pogatschnik. Bil je »stramm deutsch«, kakor že ime kaže.

— **Maribor.** Dne 2. t. m. je umrl tukaj 90-letni vpkojeni nadučitelj iz Kamnice Jožef Schatz.

— **Postne pridige v mariborski stolnici** ima vsako nedeljo ob 4. popoldne bogoslovni profesor č. g. dr. Hohnjec. Tema: Pot člo-veškega življenja.

— **Službo revizijskega uradnika** razpisuje za štajerske zadruge štajerski deželni odbor. Zahteva se znanje slovensčine.

— **Večja svota denarja** se je našla v Mariboru. Dosedaj se pa še ni nihče oglašil, da bi jo izgubil.

— **Pozor pred goljufom!** Po Slovenskem se klati neki mož srednje starosti, ki posebno rad prošači pri duhovnikih. Nagovori jih kar na cesti ter pravi, da mu manjka za vožnjo tja in tja, toliko in toliko. Mož govori do-bro italijanski, slovenski pa istrijsko na-rečeje.

— **Hranilnica in posojilnica v Št. Petru pod Mariborom** (Rafajznovka) je že registro-vana in prične svoje delovanje prihodnji teden.

Ljubljanske novice.

— **Lj Ljubljansko učiteljsko društvo** priredi v sredo, dne 6. marca, ob osmih zvečer v hotelu »Južni kolodvor« društveni večer, ki bo pri njem predaval g. prof. Ivan Macher »o biološki metodi«. Gosti dobrodošli!

— **Lj Ljubljanski gledališki igralci** namera-vajo priti gostovati v Gorico. Upriporiti ho-čejo Cankarjevo igro »Za narodov blagor« in Hauptmannov »Potopljeni zvon«.

— **Lj Roditeljski večer** za starše in prijatelje šolske mladine bo v soboto, dne 9. marca ob šestih zvečer na l. mestni deški šoli v Ko-menskega ulicah. Predaval bo g. učitelj Luka Jelenc o temi: »Kriva vzgoja otrok je slabih časov mati.«

— **Lj V izloženem oknu** steklarja Pauschin je razstavljena lepa slika dame (risba s kre-do), katero je narisal g. L. J. Frölich, slikar-ski in pleskarski mojster, Hrenove ulice 17.

— **Lj Na policijskih oglaših** je razstavljena slika gozдне sekire, s kjo je dosedaj še neznan storilec izvršil v Kustošiji pri Zagrebu roparski umor nad neko 75-letno starko. Na sekiri sta utisnjeni črki S. S.

— **Lj Mestna policija** je danes aretovala 20-letno služkinjo Marijo Černetovo iz Ljubljane, katero je tukajšnje deželno sodišče prega-njalo v policijskih listih zaradi hudodelstva tatvine.

— **Lj Izgubljene so bile včeraj** od Frančiš-kanske cerkve do Marije Terezije ceste tri slike. Kdor jih je našel, naj jih odda v našem uredništvu.

— **Lj Izgubila je neka gospodična** od Ravni-karjevih do Kopitarjevih ulic srebrno uro s srebrno ovratno verzičo. Najditelj se prosi, da jo odda proti postavni nagradi v uprav-ništvu našega lista.

Razne stvari.

— **sl Slovanska naselniška družba.** Pod tem naslovom se v kratkem v New Yorku dru-žba v varstvo slovenskih naselnikov.

— **Nezgode ladij ob nizozemski obali.** Poštni parnik »Kraljica regentinja« je zadel pri Kis-singen-Quenburgu ob megli na morsko dno, a so drugi parniki dvignili ladijo. Parnik »Severno-nemškega Lloydja« »Prince Eitel Fri-derik«, na katerem se vozi tudi pruski princ Henrik s svojim sinom, je bil prisiljen, da je ostal v megli na morju in ni mogel odpluti v olissingesko pristanišče.

— **Narodna banka** se je ustanovila v Te-heranov. Banka plača perzijski vladi 8 mili-jonov mark in sicer polovico takoj, drugo polovico pa, ko odobri parlament vladne račune.

— **Ukradeni nakit grofice Lippe.** V Reki so prijeli slugo grofa Alfreda Lippe Ivana Stad-ler in negovega sokrivca Štefana Koglovica, ker sta ukradla skupno grofici Lippe nakit, vreden 20.000 kron.

— **Spomin izgubil 5 let.** Pred petimi leti so sprejeli v Berlinu neko žensko, ki je poza-bila na svoje ime in na svoje prejšnje biva-lišče. Čez pet let se je pa bolnici Hofman iz Danciga popolnoma vrnil spomin.

— **sl Rusinske dijake** bo sodilo dunajsko kazensko sodišče.

— **Ker mu ni profesor obljubil, da ga ne vrže pri izkušnji,** se je ustrelil gojenec vo-jaske pripravljavnice v Šibinju Dudas.

— **Prestavljeni pruski princ.** Pruski princ Joahim Albert, ki je bil zaradi neke igralke prestavljen v južno zahodno Afriko, je zdaj dobil povelje, da mora v nemško naselbino Cintav na Kitajskem.

— **Snežna slepota.** Oskrbnik Walter v Šerf-nu je oslepel od snežnega bleska. To ga je tako vžalostilo, da se je obesil.

— **Kralj slikar.** V Monte Carlu vznbuja veli-ko pozornost zelo lepa in umetniško dovrše-na slika. To sliko je izdelal portugalski kralj Carlos. Umetniški krogi pravijo, da je kralj izreden slikarski talent in da ni kralj, ampak slikar, obdaril bi svet z mnogimi umetniškimi deli.

— **Šestletni deček je stražil 11 dni svojo mrto staro mater.** Bil je sam pri njej in se hranil s kruhom in čokolado. Misli je, da stara mati spi, in se jo je bal buditi, ker ga je že prej nekoč v takem slučaju okregala. Ime tega dečka je Germain Estagnac.

— **Grozen zakon.** Poslanci države Miss-ouri v Združenih državah se bodo morali v kratkem baviti s posebnim predlogom. Na-meravani zakon naj bi precej omejil potrato in gizado, ki jo gospe in gospičice počenja-jo s klobuki. Prvi oddelek zakona se glasi: Od-slej naprej ne bo za damo, naj bo ista omo-žena ali svobodna, več dovoljeno, da si na-bavi na leto več nego — dva klobuka. Vsak teh zakonito dovoljenih klobukov ne sme stati več nego — dva dolarja.« Zakonodavec je go-tovo neoženjen, kajti sicer bi se ne drznil tako postopati proti lepemu spolu.

— **Grof Itagaki predlaga, da se plemstvo na Japonskem odpravi.** Iz Tokio se brzojavlja: »Grof Itagaki je pripisal vsem japonskim

plemičem okrožnico, s katero predlaga, da se nesmiselno plemstvo odpravi. On trdi, da prednostna kasta, kakoršna so plemiči in princi, nikomur ne koristi, pač pa škoduje vsemu narodu. Sedajni plemiči naj ostanejo še do smrti »plemiči« in naj obdrže svoje pre-dikate, toda ta evropska nesmisel naj se pri drugi generaciji za stalno odpravi. Radi tega predlaga plemičem, naj svoje plemstvo vrnejo cesarju.« Potrebno bi bilo, da se gre Evropa k Japoncem učiti napredka.

Društva.

— **Družbe sv. Cirila in Metoda** razgled-nice je prevzela trvdka Ivan Bonač, Selen-burgove ulice v Ljubljani, na razprodajo. V družbino korist se sčasoma omislilo razgled-nice za različne prilike in vse narodove praz-nike. Takoj kmalu te dni pridejo velikonoč-nice in sploh pomladanske. — Istotako se odslej dobiva tudi narodni kolek pri tvrčki Ivan Bonač. Tem potem se razbremenijo druž-bina pisarna in se vstreže tudi občinstvu. — Pridno segajte Slovenci po obojem. Slednje družbine razglednice bodo namreč slovan-skega izvora; zadnja izdaja narodnega koleka pa že radi finega papirja in njega nenavadne prileplivosti mora ugajati na vse strani.

Telefonska in brzojavna poročila.

ODLIKOVANJI.

— **Dunaj, 5. marca.** Cesar je podelil ko-mercijelnemu ravnatelju Južne železnice ces. svetniku Heimboldu častniški križec Franc Jožefovega reda, inšpektorju R. Muendlu pa naslov cesarskega svetnika.

— **ZDRAVJE DR. LUEGERJEVO.** Dunaj, 5. marca. Zdravje dr. Lueger-jevo se je toliko zboljšalo, da se je danes privrkat peljal na sprehod.

— **NEMIRI NA LVOVSKI UNIVERZI.** Lvov, 5. marca. Rusinski dijaki so brzojavno poslali vladi prošnjo naj interve-nira.

— **PREOSNOVA LAŠKEGA LIBERALIZMA.** Trst, 5. marca. V gledišču Rossetti se je vršil velik shod tržaške liberalno-nacional-ne stranke, sklican od laškega političkega društva »Patria«. Predsednik Perko je po-vdarjal, da je shod obenem protestni shod proti »atentatu«, ki so ga na tržaško mesto izvršili »sovražniki mesta«, slovenski dežel-nozborski poslanci v Trstu, ki so se predz-nili v deželnem zboru govoriti slovensko.

Advokat Ara je poročal o reformi strankine-ga programa. Reforma je bistveno ta: Usta-novi se strankin svet, ki bo sestavljen iz 50 do šestdeset zaupnikov stranke. Ta svet bo stranko vodil in odločeval o njenih ukre-pih; strankarski svet bo izvolil iz svoje sre-de izvrševalni odbor, sestojč iz petih čla-nov. Dosedanje društvo »Associazione Patria« bo imelo agitatorično nalogo. Nato so govo-riili in ščuvali na nečuten način proti Sloven-cem prismuknjeni Mrak, Quarantotto in Prister.

— **ZVIŠANE VOZNE CENE V AMERIKO.** Hamburg, 5. marca. »Hamburg-Ame-rika Linie« je zvišala vozne cene za vožnjo iz Evrope v Newyork za 10 mark.

— **NOVI KURZ V NEMČIJI.** Hamburg, 5. marca. Častniki 76. pehot-nega pešpolka so pri nenadni preiskavi našli pri nekem vojaku socialistiške in anarhisti-ške spise. Vojak se je iz strahu pred kaznijo ustrelil.

— **PRED OTVORITVIJO DUME.** Peterburg, 5. marca. Pri odhodu po-slancev za dumo se povsod dogajajo nemiri. V Saratovu je 30.000 oseb spremljalo novega poslanca na kolodvor, zastavilo vse tire ter poslušalo poslančev govor, ki je dejal, da se bo bo z vsemi močmi boril proti birokraciji. V Permu je ob tej priliki policija izzvala kr-vave nered.

— **Peterburg, 5. marca.** Danes pred otvoritvijo dume je mesto mirno. Delavci de-lajo. Duma je okoli in okoli polna policije in vojaških straž. Otvoritveni sej bodo pri-sostvovali vsi diplomati. Kandidati bodo ho-teli povzročiti, da postane predsednik dume Dolovin, poslanec Moskve.

— **STAVKA ZIDARJEV.** Madrid, 5. marca. Tu je stavka zidar-jev, ki zahtevajo osemurni delavnik. Med delavci, ki hočejo delati in stavkujočimi je prišlo do boja. Polcija je posredovala. Ena oseba je ubita, 12 ranjenih.

— **LISTNICA UREDNIŠTVA.** Gospodi na magistratu: Ker se mogoče sumnič, da nam je podatke o »desetletnici praktikanta na ljubljanskem magistratu« dal dotični uradnik sam, iz/avljamo resnici na ljubo, da dotični gospod ni v nobeni direktni ali indirektni zvezi s to notico, ampak da smo dobili še drugih zanimivejših vesti o raz-merah na magistratu. To bo prišlo na vrsto pred volitvami!

— **Celovec:** Hvala lepa! O priliki pora-bimo!

— **Meteorologično poročilo.** Višina n. morjem 2062 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Vetravi	Noba	Pod- vina 34 urah 34 am
1	9. zveč.	747.5	— 0.9	sl. svzh.	obl.	
2	7. zjutr.	748.8	— 1.0	sl. jzab.	del. jasno	0.0
2	2. pop.	746.9	1.7	sl. jvvzh.	obl.	

Srednja včerajšnja temp. — 1.3°, norm. — 1.7°.

Prva domača slovenska pivovarna **G. Auerjevih dedičev**

Ustanovljena leta 1854. v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12 Štev. telefona 210. 2469 150-30

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje **izborno**

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Potrjim srcem javljam tužno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je mati, ozir. stara mati, gospa

Marija Vrtovec

roj. Leban

po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti, v nedeljo dne 3. marca ob polu 10. uri zvečer, v starosti 74 let, mirno zaspala v Gospodu.

Pogreb neozabne rajnice bo v sredo, dne 6. marca ob 9. uri zjutraj v Št. Rupertu na Dolenjskem.

Sv. maše za dušice se bodo služile istotam.

Priporočamo jo v molitev in blag spomin!

ŠT. RUPERT, 4. marca 1907.

Filip Vrtovec, sin — Marija Vrtovec, hči. — Josipina Vrtovec r. "odkrajšek, sneha. — Milan, Filip, Vladimir, Josip, Matija, Vida in Marica, vnuki in vnukinje. 474

Globoko potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom pretužno vest o smrti naše iskreno ljubljenice, ne-p izabne tete in svakinje, gospodične

Leopoldine Jean

ki je danes, dne 5. marca 1907, ob 3. uri zjutraj, po dolgem, mučnem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki predrage pokojnice bodo v sredo, dne 6. marca ob 4. uri popoldne v hiši žalosti na Franc Jož. cesti št 5 svečano blagoslovljeni in na pokopališču Sv. Križa k zadnjemu počitku položeni.

Sv. maše za dušice se bodo brale v župni cerkvi oo. frančiškanov.

Prosi se t'ho sožalje.

LJUBLJANA, 5. marca 1907.

470 **Žalujoči ostali.**

Mosto vsacega posebnega naznanila.

malostanovanje

s 1. aprilom. Prijazne ponudbe blagovolijo se poslati do 15. aprila na naslov **F. Mencin, Celje.** 409 2-1

Kuharica

zanesljiva in vsestranski izveščana, ki se ne straši tudi navadnega dela, dobi lahko službo v bližini Ljubljane. Kje, pove upravništvo „Slovenca“. 403 3-3

Borzna poročila.		
„Kreditna banka“ v Ljubljani.		
Uradni kurzi dunajske borze 5. marca 1907.		
Založbeni papirji.	Denar	Blago
majeva renta	99 10	99 30
brezovna renta	100 10	100 35
avstrijska krona renta	99 5	99 25
slata renta	117 25	117 45
ogrška krona	91 95	95 05
slata	113 0	113 40
posojilo dežele Kranjske	9 1	100 80
posojila mesta Spljet	13 3	113 40
Zader	98 90	100 85
boan.-herc. žel. pos. 1902	99 75	100 75
Češka deš. banka k. o.	99 60	99 70
„ i. o.	9 30	99 5
sast. pisma gal. d. hip. b.	100 —	100 80
pošt. kom. k. o. s 10% pr.	106 —	107 —
sast. pisma innerst. hr.	100 —	101 —
„ ogr. cen. deš. hr.	100 —	100 25
„ hip. banke	100 —	100 20
obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100 —	101 —
„ obl. češke ind. banke	100 25	101 25
prior. Trst-Poreč lok.	99 90	—
prior. dol. žel.	99 50	—
juž. žel. kup. 1/2, 1/4,	311 25	313 25
1/2, avstr. pos. sa žel. p. o.	100 65	101 65
Srečke.		
greške od 1. 1860 1/2	153 85	155 85
1864	266 50	268 50
tiske	50 25	52 25
sem. kreditne I. emisije	265 5	275 50
„ II.	275 75	285 75
ogr. hip. banke	24 75	266 75
arbaše i frs. 100 —	98 —	106 80
turške	80 —	151 —
Dolžnice.		
basilika	22 —	24 —
kreditne	442 —	452 —
inomoške	82 —	90 —
Krakovske	95 —	100 —
Ljubljanske	57 —	63 —
avstr. rud. kriša	46 15	8 15
Ogr.	2 50	29 10
Rudolfove	56 —	60 —
alchburške	84 50	90 50
Dunajske kom.	489 50	501 —
Valute.		
južne železnice	126 50	157 50
Državne železnice	82 75	83 75
Avstr. ogrske bančne dolžnice	769 —	779 —
Avstr. kreditne banke	80 —	61 —
Ogrske	631 50	832 50
Živnostenske	2 4 25	2 5 25
Premogokop v Mostu (Brüx)	768 —	770 —
Alpske montan	619 —	620 —
Praške žel. indr. družbe	2639 —	2649 —
Rima-Murányi	61 —	5 6 —
Trbovjske premog. družbe	282 —	285 —
Avstr. orožne tovr. družbe	61 —	567 —
Češke sladkorne družbe	139 —	141 —
Valute.		
C. kr. cekin	11 36	11 40
0 franki	19 10	19 13
0 marke	23 1	23 56
severneigns	24 06	24 12
marke	117 57 5	117 7 5
laški bankovci	98 40	98 60
Rubli	2 53	2 54
Dolarji	4 84	5 —

Pravkar izšlo: Ročna

knjiga trgovske korespondence

v italijanščini, sestavljen G. R. Stua, teh. kemik in učitelj na trgovski šoli v Ljubljani. 2 okoli 1400 pism, vzorci, najpotrebnejši formulari in blanketi. V založbi pri 448 3-2

Jg. pl. Kleinmayer & Ferd. Ramberg v Ljubljani.

2 stanovanji

z dvema sobama in pritliklinami, eno v pritličju, drugo v prvem nadstropju se odda takoj ali pa za majski termin v Šiški na Celovski cesti št. 229, zraven hotela „Vega“. V hiši je tudi vodotok. 439 3-2

Dvoje majhnih stanovanj

z eno sobo in z dvema sobama s pridatki se odda za maj t. l. v Salendrovih ulicah 6. 461 2-2

Poizve se tam v III. nadstr. pri gospodarju.

Oves semenski „Willkomm“

dobi se od 100 kg dalje po 26 K prosto Ljubljana. Trgovci dobe znižano ceno. — M. Lavrenčič, Šiška pri Ljubljani.

Razpis dražbe.

Radi oddaje zgradbe novega šolskega poslopja v Spod. Idriji vršila se bode v nedeljo **dne 17. marca t. l.** v občinski pisarni v Spod. Idriji

z zmanjševalna dražba

in sicer ob 11. uri dopoldne. Ponudbe se lahko stavijo za skupno ali posamezna dela.

Proračun stavbenih del znaša:

1. Zidarsko delo	16.178— K
2. Tesarsko in krovsko delo	4.757-79 „
3. Kamnoseško delo	1.714-02 „
4. Kleparsko delo	750-91 „
5. Mizarsko delo	1.733— „
6. Ključavničarsko delo	3.167 12 „
7. Pleskarsko delo	439-12 „
8. Slikarsko delo	90-4 „
9. Steklarsko delo	371-55 „
10. Pečarsko delo	498— „
11. Šolska oprava	1.500— „
Skupaj	31.200— K

Dotične načrte, stroškovnik in stavbene pogoje si vsakdo lahko ogleda v uradnih urah pri kraj. šolskem svetu v Sp. Idriji.

Kraj. šol. svet oziroma stavbeni odbor si pridržuje pravico, oddati skupno ali posamezna dela brez ozira na višino ponudbe.

Krajni šolski svet v Spodnji Idriji,
dne 3. marca 1907.

Podružnica : v Spljetu. :

Delniška glavnica: : : K 2.000.000. : : :

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

ponuja vsakovrstne srečke po dnevnem kurzu proti poljubnim mesečnim odplačilom, dovoljuje predjeme na srečke in druge vrednostne papirje.

Zamenjava valute in novce po dnevnem kurzu, diskontuje kulantno devize v laških lirah.

Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po **4 1/2 0/0** Rentni davek plača banka sama.

Podružnica : v Celovcu. :

: Rezervni fond : : : : K 200.000. : : : :

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Graben 25, Mala stran, Most, ulica 17, Žitkov. Brno, Baden, Česká Lipa, Česká Kamenice, Moravský Zumburg, Mödling, Novi Jičín, Písen, Svítava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 69 (vogel Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alservstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 92, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XXI. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 45 150-23

„MERCUR“

Dunaj, I., Wollzeile 10.

Ako. kapital K 18.000.000. Reser. zaklad K 7.000.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

iztrežanih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.